

Міністерство освіти і науки України
Київський університет імені Бориса Грінченка
Кафедра реклами та зв'язків з громадськістю

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б.Жильцов

2015 року

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ

БІБЛІОГРАФІЗНАВСТВО

напрямок підготовки 6.020102 «Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія»

Гуманітарний інститут

2015 - 2016 рік

Робоча програма «Бібліографознавство» за напрямом підготовки 6.020102
«Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія», 0201 «Культура»
2015 р. – 39 с.

Розробник: Прокопенко Лілія Сергіївна, кандидат історичних наук, доцент
кафедри реклами і зв'язків з громадськістю Гуманітарного інституту Київського
університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри реклами та зв'язків з
громадськістю

Протокол від “27” серпня 2015 року № 1

Завідувач кафедри реклами та зв'язків з громадськістю

/ dlv (Горбенко Г. В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Години відповідають робочому навчальному плану

Структура програми типова

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи

sh (О.В. Єременко)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено Вченою радою Гуманітарного інституту

Протокол від “27” серпня 2015 року № 1

Вчений секретар Л.Л.Видайчук
(підпис) (прізвище та ініціали)

©КУБГ, 2015 рік

©Прокопенко Л. С., 2015 рік

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	4
Структура програми навчальної дисципліни.....	6
I. Опис предмета навчальної дисципліни.....	6
II. Тематичний план навчальної дисципліни.....	7
III. Програма	
<i>Змістовий модуль I</i>	8
<i>Змістовий модуль II</i>	10
<i>Змістовий модуль III</i>	13
IV. Навчально-методична карта дисципліни «Бібліографознавство».....	14
V. Плани семінарських занять.....	15
VI. Завдання для самостійної роботи.....	18
VII. Індивідуальна робота.....	21
VIII. Система поточного та підсумкового контролю.....	21
IX. Методи навчання.....	25
X. Методичне забезпечення курсу.....	26
XI. Завдання до модульних контрольних робіт.....	26
XII. Теоретичні питання до екзамену.....	29
XIII. Рекомендована література	
<i>Законодавчі і нормативно-правові документи</i>	32
<i>Базова</i>	32
<i>Додаткова</i>	33
Інформаційні ресурси.....	37
Методичні рекомендації до підготовки семінарського заняття.....	38
Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів.....	38

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Курс «Бібліографознавство» є невід'ємною складовою підготовки фахівців за напрямом 6.020102 «Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія». Курс є базовим для опанування інших бібліографознавчих дисциплін.

Мета дисципліни – дати майбутнім фахівцям знання щодо сутності бібліографії й її вихідних понять (бібліографічної інформації, бібліографічної діяльності, інфраструктури бібліографії), структури, змісту, форм існування, видів; характеристик основних етапів історичного розвитку бібліографії в Україні та світі; базових положень бібліографознавства як науки та навчальної дисципліни.

Завдання дисципліни:

- вивчити теоретичні засади бібліографії;
- ознайомитися з вимогами до освіти, досвіду професійної діяльності бібліографа;
- вивчити особливості різних форм бібліографічної інформації;
- ознайомитися з науковими підходами до класифікування бібліографії та бібліографічних посібників;
- розглянути історію розвитку бібліографії в Україні та світі;
- вивчити теоретичні засади та опанувати методологію бібліографознавства.

У результаті вивчення курсу студент повинен **знати:**

- понятійно-категоріальний апарат бібліографознавства;
- сучасні концепції теорії бібліографії;
- багатоаспектність функцій бібліографії;
- різноманітність форм бібліографічної інформації;
- основні характеристики різних видів бібліографії та бібліографічних посібників;
- загальні тенденції та особливості історичного розвитку бібліографії в Україні та світі;
- основні напрями міжнародного співробітництва у сфері бібліографії;
- теоретичні, історичні, методичні, методологічні, організаційні засади бібліографознавства.

На основі отриманих знань студент повинен **вміти:**

- використовувати бібліографознавчу термінологію в науково-практичній діяльності;
- аналізувати, узагальнювати і оцінювати бібліографічні явища з теоретичних позицій;
- характеризувати організаційно-функціональну структуру бібліографії;
- характеризувати видову класифікацію бібліографії як галузі діяльності за різними ознаками;
- визначати класифікаційні ознаки бібліографічної продукції як результату бібліографічної діяльності;
- аналізувати джерела національної бібліографії країн світу;
- окреслювати перспективи функціонування бібліографічних явищ у контексті історичних тенденцій їх розвитку;
- аналізувати основні історичні етапи формування теорії бібліографії України;
- визначати об'єкт, предмет, завдання, методи бібліографознавства, його місце в системі суміжних дисциплін.

Курс інтегрується з такими дисциплінами, як «Бібліографічна діяльність», «Аналітико-синтетична обробка документів», «Документознавство» й ін.

Навчальна дисципліна структурована стандартно: спочатку розглядаються основи теорії; далі подається історичний екскурс щодо генезису, еволюції бібліографії, характеризується її сучасний стан та перспективи розвитку в Україні та у різних країнах світу; завершується курс вивченням особливостей бібліографознавства як науки.

Теоретичні питання дисципліни розглядаються на лекціях, поглибленню теоретичних знань із дисципліни сприяють семінарські заняття. До другого модуля програми подано індивідуальне навчально-дослідне завдання, яке дозволяє поглибити знання з історії бібліографії окремих країн світу. До кожного модуля розроблені тестові завдання для модульних контрольних робіт, які дозволять виявити рівень оволодіння студентами теоретичних питань та конкретним фактичним матеріалом.

Дисципліна загальним обсягом 144 години, у тому числі: 22 год. – лекційних, 20 год. – семінарських занять, 6 год. – модульні контрольні роботи, 60 год. – самостійна робота, 36 год. – екзамен. Студентам надається список рекомендованої до вивчення літератури та перелік інформаційних ресурсів мережі Інтернет для опрацювання. Викладання дисципліни розраховано на один семестр та завершується *екзаменом*.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. Опис предмета навчальної дисципліни

Предмет: теоретико-методологічні та історичні засади бібліографознавства

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS – 4</p> <p>Змістових модулів – 3</p> <p>Загальний обсяг дисципліни (години) – 144</p> <p>Тижневих годин – 4</p>	<p>Галузь знань 0201 «Культура»</p> <p>Напрямок підготовки 6.020102 «Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія»</p> <p>Освітньо-кваліфікаційний рівень: «бакалавр»</p>	<p>Нормативна</p> <p>Рік підготовки: 2-й</p> <p>Семестр: 3-й</p> <p>Аудиторні заняття: 42 години, з них: лекції (теоретична підготовка): 22 години семінарські заняття: 20 годин</p> <p>Модульні контрольні роботи: 6 годин</p> <p>Самостійна робота: 60 годин</p> <p>Вид контролю: екзамен: 36 годин</p>

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних	Семінарських	Індивідуальна робота	Самостійна робота	Підсумковий контроль
Змістовий модуль I. ОСНОВИ ТЕОРІЇ БІБЛІОГРАФІЇ									
1.1	Бібліографічна інформація як посередник у системі документальних комунікацій	10	2	2				8	
1.2	Сучасні концепції теорії бібліографії	2	2			2			
1.3	Форми існування бібліографічної інформації	6	2	2				4	
1.4	Бібліографічний запис і бібліографічний посібник як основні форми існування бібліографічної інформації	2	2			2			
1.5	Класифікація бібліографічних посібників	6	2	2				4	
1.6	Характеристика основних видів бібліографічних посібників	2	2			2			
1.7	Класифікація бібліографії	6	2	2				4	
1.8	Національна бібліографія	2	2			2			
	Модульна контрольна робота	2							2
	Разом за модулем 1	38	16	8		8		20	2
Змістовий модуль II. ІСТОРІЯ БІБЛІОГРАФІЇ									
2.1	Історія зарубіжної бібліографії (до XX ст.)	6	2	2				4	
2.2	Зарубіжна бібліографія у XX-XXI ст.	6	2	2				4	
2.3	Сучасний стан та перспективи розвитку зарубіжної бібліографії	2	2			2			
2.4	Історія української бібліографії	12	2	2				10	
2.5	Основні етапи розвитку української бібліографії	2	2			2			
2.6	Міжнародне співробітництво у сфері бібліографічної діяльності	8	2	2				6	
2.7	Сучасні бібліографічні проекти провідних міжнародних фахових об'єднань світу	2	2			2			
	Модульна контрольна робота	2							2
	Разом за модулем 2	40	14	8		6		24	2

Змістовий модуль III. БІБЛІОГРАФОЗНАВСТВО ЯК НАУКА								
3.1	Об'єкт, предмет і структура бібліографознавства	8	4	2		2		4
3.2	Методологія бібліографії і бібліографознавства	10	2	2				8
3.3	Бібліографознавчі дослідження та їх методика	2	2			2		
3.4	Бібліографознавство в системі суміжних галузей знань	8	4	2		2		4
	Модульна контрольна робота	2						2
	Разом за модулем 3	30	12	6		6		16
	Екзамен	36						36
	Разом за навчальним планом	144	42	22		20		60
								6/36

III. ПРОГРАМА

Змістовий модуль I ОСНОВИ ТЕОРІЇ БІБЛІОГРАФІЇ

Лекція 1.1. Бібліографічна інформація

як посередник у системі документальних комунікацій (2 год.)

Об'єкт, предмет, мета, завдання, міждисциплінарні зв'язки курсу. Структура і зміст курсу, організація навчального процесу. Професійна освіта бібліографів та бібліотекарів, її системність та фундаментальний характер. Непрофесійна бібліографічна освіта як складова інформаційної культури. Сучасні вимоги до професії бібліографа.

Базові бібліографічні поняття і категорії: «бібліографія», «бібліографознавство», «бібліографічна практика», «бібліографічна діяльність», «бібліографічна інформація», «бібліографічна продукція».

Еволюція уявлень про бібліографію. Походження, історія, сучасне трактування терміна «бібліографія»: бібліографія як книгописання (Стародавня Греція); бібліографія як наука про книгу (Європа XVII ст.); бібліографія як інформаційна діяльність (60-ті рр. XX ст.); бібліографія як інформаційне управління (друга половина XX – початок XXI ст.). Стандартизація термінології.

Роль системно-діяльнісного підходу у теоретичному осмисленні бібліографії.

Бібліографічна інформація як вихідне поняття загальної теорії бібліографії. Сутність бібліографічної інформації, її роль у системі документальних комунікацій. Бар'єри у комунікаціях. Система «документ – споживач» як джерело виникнення бібліографічної інформації. Сутнісно-функціональна структура бібліографічної інформації.

Документально-бібліографічні потреби як причина виникнення основних суспільних функцій бібліографічної інформації. Основні суспільні функції бібліографічної інформації та її внутрішня структура.

Властивості бібліографічної інформації. Підсумкове визначення бібліографічної інформації. Визначення бібліографії як галузі діяльності. Принципова схема функціонування бібліографії.

Семінар 1. Сучасні концепції теорії бібліографії (2 год.).

Лекція 1. 2. Форми існування бібліографічної інформації (2 год.)

Усні і письмові, стандартні і нестандартні форми бібліографічної інформації. Форми існування бібліографічної інформації з точки зору зовнішньої структури: бібліографічне повідомлення, бібліографічний запис (монографічний, зведений, аналітичний, бібліографічне посилення), бібліографічний посібник, авторитетні/нормативні бібліографічні дані (національні, міжнародні). Вимірювання бібліографічної інформації. Бібліографічна семіотика.

Семінар 2. Бібліографічний запис і бібліографічний посібник як основні форми існування бібліографічної інформації (2 год.).

Лекція 1. 3. Класифікація бібліографічних посібників (2 год.)

Поняття бібліографічного посібника. Загальні поняття та завдання класифікування бібліографічних посібників. Жанри бібліографічних посібників. Види бібліографічних посібників за структурою (бібліографічний список, бібліографічний покажчик, бібліографічний огляд); за суспільним призначенням (державні, спеціальні, видавничі, книготоргові); за особливостями об'єкта обліку (документів, що відображені); за змістом (універсальні, багатогалузеві, персональні, країнознавчі, краєзнавчі); за хронологією (ретроспективні, поточні, перспективні); за особливостями методів бібліографування.

Зовнішні форми бібліографічних посібників. Співвідношення понять «бібліографічне видання» та «бібліографічна публікація». Види бібліографічних публікацій.

Класифікація комп'ютерних бібліографічних ресурсів.

Семінар 3. Характеристика основних видів бібліографічних посібників (2 год.).

Лекція 1.4. Класифікація бібліографії (2 год.)

Дискусійність проблеми класифікації бібліографії.

Класифікація бібліографії за ознакою її суспільного призначення: перший підхід. Класифікація бібліографії за ознакою її суспільного призначення: другий підхід.

Класифікування бібліографії за іншими ознаками. Організаційно-відомча структура бібліографії. Види бібліографії за ознакою змісту документів, що обліковуються; за територіально-змістовою ознакою; за особливостями

відображених документів; за часом видання документів, що обліковуються; за характером бібліографічної інформації (її місцем у процесі створення та функціонування видання); за функціональною ознакою; за сферою діяльності; за жанром; за соціальним рівнем; за просторовою ознакою; за матеріальною конструкцією.

Поняття про комп'ютерну бібліографію, вебліографію.

Семінар 4. Національна бібліографія (2 год.).

Змістовий модуль II ІСТОРІЯ БІБЛІОГРАФІЇ

Лекція 2.1. Історія зарубіжної бібліографії до XX ст. (2 год.)

Розвиток бібліографії від її виникнення до кінця XVIII ст.

Зародження бібліографії. Олександрійський період. Бібліографія у Стародавньому Римі та у період Пізньої Античності. Біобібліографічні словники «церковних письменників».

Бібліографія Середньовіччя та періоду раннього гуманізму.

Виникнення книжкової торгівлі та нові завдання бібліографії. Зародження і перші етапи розвитку книготоргової бібліографії. Показчики заборонених книг. Перші галузеві бібліографії.

Енциклопедична бібліографія періоду Відродження. «Загальна бібліографія» Конрада Геснера. Перші національні бібліографії. Наукові журнали XVII-XVIII ст. і роль бібліографії в їх становленні і розвитку. Перші показчики статей у журналах.

Традиційні типи бібліографічних праць Нового часу. Ретроспективні національні бібліографії другої половини XVII-XVIII ст. Зародження і початкові етапи розвитку загальної поточної бібліографії. Галузеві та спеціальні бібліографії другої половини XVII-XVIII ст. Виникнення бібліографії бібліографії. Бібліофільська бібліографія. Зародження теорії бібліографії.

Розвиток бібліографії від кінця XVIII ст. кінця XIX ст.

Теорія бібліографії в роки Великої французької буржуазної революції. Бібліографія рідкісних і цінних книг. Бібліографія інкунабул.

Національна бібліографія Франції, Німеччини, Великої Британії та США, країн Піренейського півострова та Латинської Америки, країн Північної, Середньої, Південної, Східної та Південно-Східної Європи.

Загальна бібліографія періодичних видань та статей. Розвиток галузевої та багатогалузевої бібліографії XIX-XX ст. Бібліографія бібліографії.

Розвиток бібліографії в Російській імперії.

Історія розвитку обліково-реєстраційної бібліографії. Розвиток критичної (пізніше оцінної, науково-допоміжної) бібліографії; використання критичної бібліографії церквою з цензурною метою: індекси заборонених книг, списки дійсних і помилкових книг. Історія розвитку рекомендаційної бібліографії.

Перший російський бібліографічний покажчик «Оглавление книг, кто их сложил». Рекомендаційна бібліографія як засіб керівництва читанням у російській державі (XVI – XVII ст.). Реферативна діяльність Академії наук у XVIII ст.; Академія наук і книготоргова бібліографія; обліково-реєстраційна бібліографія на початку XIX ст. і російська журналістика; Бюро міжнародної бібліографії при Академії Наук (1901 р.); російські бібліографічні товариства; заснування «Книжной летописи» як спеціального бібліографічного органу державної бібліографії; створення Тимчасовим урядом Книжкової палати Росії.

Лекція 2.2. Зарубіжна бібліографія у XX-XXI ст. (2 год.)

Розвиток національної бібліографії у провідних країнах світу. Загальна бібліографія періодичних видань та статей. Розвиток галузевої та багатогалузевої бібліографії у XX-XXI ст. Бібліографія бібліографії.

Державна бібліографія в СРСР в радянський період. Книжкова палата СРСР і випуск «Книжной летописи» й інших державних бібліографічних покажчиків; державна бібліографія в післявоєнний період. Науково-допоміжна бібліографія в радянський період. Діяльність Всесоюзного інституту наукової і технічної інформації (ВІНІТІ) та Інституту наукової інформації з суспільних наук (ІНІОН). Рекомендаційна бібліографія в радянський період.

Зарубіжна бібліографія на сучасному етапі. Діяльність провідних бібліографічних центрів різних країн світу. Розвиток зарубіжної бібліографії в умовах інформаційного суспільства.

Семінар 5. Сучасний стан та перспективи розвитку зарубіжної бібліографії (2 год.).

Лекція 2.3. Історія української бібліографії (2 год.)

Проблема періодизації історії української бібліографії (М.І. Ясинський, І.І. Корнейчик).

Гене́за української бібліографії. Бібліографія Київської Русі (IX–XI ст.) та періоду феодальної роздробленості (XII–XIII ст.). Бібліографія України за часів польсько-литовської колонізації (XIV – перша половина XVII ст.). Українська бібліографія другої половини XVII–XVIII ст. Бібліографія України XIX – початку XX ст.

Новітня українська бібліографія. Бібліографія України доби визвольних змагань (1917–1922 рр.). Бібліографія України за часів СРСР (1922–1991 рр.): державна бібліографія; репертуарна бібліографія; бібліотечно-каталожна бібліографія; видавнича і книготорговельна бібліографія; науково-допоміжна бібліографія; рекомендаційна бібліографія; бібліографія бібліографії; бібліографознавство і підготовка кадрів.

Основні напрями розвитку української бібліографії на сучасному етапі. Роль бібліографії в інформаційному суспільстві.

Діяльність провідних бібліографічних центрів в Україні. Видатні українські бібліографи.

Семінар 6. Основні етапи розвитку української бібліографії (2 год.)

Лекція 2.4. Міжнародне співробітництво у сфері бібліографії (2 год.)

Передумови виникнення, основні етапи розвитку міжнародного співробітництва у сфері бібліографії. Роль міжнародних фахових об'єднань у розвитку міжнародного бібліографічного співробітництва.

Міжнародна федерація документації та інформації (FID): цілі, завдання, функції, структура. Передумови створення FID. Діяльність Міжнародного бібліографічного інституту. «Всесвітній бібліографічний репертуар». Значення діяльності Поля Отле для становлення та розвитку міжнародного бібліографічного співробітництва. Основні напрями та результати бібліографічної діяльності FID (1895–2000).

Міжнародна федерація бібліотечних асоціацій і закладів (IFLA) як провідний осередок міжнародного співробітництва у сфері бібліографії. Основні напрями діяльності IFLA у сфері міжнародного бібліографічного співробітництва на сучасному етапі. «Універсальний бібліографічний облік і програма MARC» («UBCIM»; 1973–2002 рр.) як одна з Основних програм IFLA. Поточна діяльність федерації в рамках Основної програми «Альянс IFLA – CDNL для бібліографічних стандартів» («ICABS»; з 2003 р.), «UNIMARC» (з 2003 р.). Участь України в діяльності IFLA.

Глобальні бібліографічні проекти Міжнародної асоціації музичних бібліотек, архівів і документаційних центрів (IAML): «Міжнародний репертуар музичних джерел» (RISM), «Міжнародний репертуар музикознавчої літератури» (RILM), «Міжнародний репертуар музичної періодичної літератури XIX ст.» (RIPM), «Міжнародний репертуар музичної іконографії» (RidIM). Участь України в діяльності IAML.

Основні бібліографічні проекти глобальних міжнародних професійних організацій: Міжнародної асоціації інформаційних спеціалістів у галузі сільського господарства (IAALD), Міжнародної асоціації бібліотек та музеїв виконавського мистецтва (SIBMAS), Конференції директорів національних бібліотек (CDNL).

Основні бібліографічні проекти провідних європейських міжнародних професійних організацій: Конференції директорів європейських національних бібліотек (CELN): проекти «Gabriel», «Cobra», «BIBLINK», «DIEPER», «NEDLIB», «Європейська бібліотека»; Європейського бюро бібліотечних, інформаційних та документаційних асоціацій (EBLIDA); Ліги європейських наукових бібліотек (LIBER); Консорціуму європейських наукових бібліотек (CERL): підтримка бази даних книг раннього європейського друку 1450-1830 рр. «Hand Press Book» та ін.

Роль ЮНЕСКО у розвитку міжнародного бібліографічного співробітництва.

Семінар 7. Сучасні бібліографічні проекти провідних міжнародних фахових об'єднань світу (2 год.).

Змістовий модуль III БІБЛІОГРАФОЗНАВСТВО ЯК НАУКА

Лекція 3.1. Об'єкт, предмет і структура бібліографознавства (2 год.)

Об'єкт бібліографознавства. Співвідношення бібліографічної науки та практики. Предмет бібліографознавства в порівнянні з предметом бібліографії. Дискусійність питання про предмет бібліографознавства. Аспектний та об'єктний напрями диференціації бібліографознавства. Структура бібліографознавства (О.П. Коршунов, Г.М. Швецова-Водка). Загальне та спеціальне бібліографознавство. Завдання бібліографознавства. Теорія, історія, методика, методологія та організація бібліографії як складові бібліографознавства.

Виникнення, формування і розвиток бібліографознавства. Характеристика провідних бібліографознавчих шкіл. Провідні бібліографознавчі конференції, наради, семінари.

Організація бібліографознавчих досліджень в Україні та в світі. Підготовка наукових кадрів. Фахова наукова періодика. Вивчення історії бібліографії. Формування бібліографічного джерелознавства.

Наукова організація бібліографічної праці. Її відображення у нормативній, науковій та навчальній літературі.

Бібліографічна евристика.

Семінар 8. Об'єкт, предмет і структура бібліографознавства (2 год.)

Лекція 3.2. Методологія бібліографії і бібліографознавства (2 год.)

Поняття «методологія бібліографознавства» і «методологія бібліографії». Поняття «бібліографічного методу». Складові бібліографічного методу. Методологія бібліографознавства. Діалектико-матеріалістичний метод. Загальнонаукові методи: емпіричні і теоретичні. Спеціальні методи.

Специфічні методи: книгознавчо-функціональний, аналітико-тематичний, структурно-типологічний, типографічний. Соціально-комунікаційно-інформаційний, документаційний (документологічний) підходи.

Конкретні методи бібліографознавчих досліджень: методи вивчення документів (розуміння, осмислення, джерелознавчий аналіз, контент-аналіз, статистичний аналіз, психологічний аналіз тощо), методи вивчення діяльності бібліографів або споживачів інформації (спостереження, самоспостереження, експеримент, соціологічне опитування, анкетування, інтерв'ю, метод експертних оцінок), методи обробки одержаних даних (математичні, статистичні).

Бібліографознавчі дослідження та їх методика. Традиційні і сучасні принципи бібліографії.

Семінар 9. Бібліографознавчі дослідження та їх методика (2 год.)

**Лекція 3.3. Бібліографознавство
в системі суміжних галузей знань (2 год.)**

Основні вимоги до порівнянь бібліографознавства із суміжними галузями знань. Бібліографознавство і бібліотекознавство. Бібліографознавство і наукова інформатика. Бібліографознавство і книгознавство. Бібліографознавство і соціальна інформатика. Внутрішні і зовнішні зв'язки бібліографознавства із суміжними дисциплінами.

Семінар 10. Бібліографознавство в системі суміжних галузей знань (2 год.).

IV. Навчально-методична карта дисципліни «Бібліографознавство»

Разом: 144 год., лекції – 22 год., семінарські заняття – 20 год.,
самостійна робота – 60 год., мк – 6 год., семестровий контроль – 36 год.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
Модулі	Змістовий модуль I				Змістовий модуль II				Змістовий модуль III		
Назва модуля	ОСНОВИ ТЕОРІЇ БІБЛІОГРАФІЇ				ІСТОРІЯ БІБЛІОГРАФІЇ				БІБЛІОГРАФОЗНАВСТВО ЯК НАУКА		
Кількість балів за модуль	103 б.				87 б.				81 б.		
Лекції	відвідування – 4 б.				відвідування – 4 б.				відвідування – 3 б.		
Теми лекцій	Бібліографічна інформація як посередник у системі документальних комунікацій – 1 б.	Форми існування бібліографічної інформації – 1 б.	Класифікація бібліографічних посібників – 1 б.	Класифікація бібліографічних посібників – 1 б.	Історія зарубіжної бібліографії у XX ст. – 1 б.	Зарубіжна бібліографія у XX-XXI ст. – 1 б.	Історія української бібліографії – 1 б.	Міжнародне співробітництво у сфері бібліографії – 1 б.	Об'єкт, предмет і структура бібліографознавства – 1 б.	Методологія бібліографії і бібліографознавства – 1 б.	Бібліографознавство в системі суміжних галузей знань – 1 б.
Теми семінарських занять	Сучасні концепції теорії бібліографії – 1+10 б.	Бібліографічний запис і бібліографічний посібник як основні форми існування бібліографічної інформації – 1+10 б.	Характеристика основних видів бібліографічних посібників – 1+10 б.	Національна бібліографія – 1+10 б.		Сучасний стан та перспективи розвитку зарубіжної бібліографії – 1+10 б.	Основні етапи розвитку української бібліографії – 1+10 б.	Сучасні бібліографічні проекти провідних міжнародних фахових об'єднань світу – 1+10 б.	Об'єкт, предмет і структура бібліографознавства – 1+10 б.	Бібліографознавчі дослідження та їх методика – 1+10 б.	Бібліографознавство в системі суміжних галузей знань – 1+10 б.
Самостійна робота	5x6=30 б.				5x5=25 б.				5x4=20 б.		
ІНДЗ	30 балів										
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 – 25 б.				Модульна контрольна робота 2 – 25 б.				Модульна контрольна робота 3 – 25 б.		
Підсумковий контроль	екзамен (40 балів)										

V. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль I ОСНОВИ ТЕОРІЇ БІБЛІОГРАФІЇ

Семінар 1

Сучасні концепції теорії бібліографії (2 год.)

1. Книгознавчо-інформаційна концепція А.І. Барсука.
2. Інформаційно-управлінська концепція О.А. Гречихіна.
3. Документографічна концепція В.О. Фокеєва та А.В. Соколова.
4. Культурологічна концепція М.Г. Вохришевої.
5. Синергетична концепція Т.А. Новоженової.
6. Документально-інформаційно-комунікаційна концепція О.П. Коршунова.

Базова література: 1, 2, 4, 7, 8, 10, 11, 15

Додаткова література: 17, 18, 20, 21, 23, 29, 34, 44, 47, 52, 62, 65-67, 69, 79, 82

Семінар 2

Бібліографічний запис і бібліографічний посібник як основні форми існування бібліографічної інформації (2 год.)

1. Усні форми існування бібліографічної інформації.
2. Бібліографічний запис: поняття та сутність, основні складові.
3. Бібліографічний посібник: поняття та сутність.
4. Основні форми бібліографічних посібників.
5. Основні типи бібліографічних посібників.

Базова література: 1, 7, 8, 10, 11, 15

Додаткова література: 16, 19-21, 28, 34, 36, 38, 39, 55, 61, 71, 81

Семінар 3

Характеристика основних видів бібліографічних посібників (2 год.)

1. Види бібліографічних посібників за структурою.
2. Види бібліографічних посібників за суспільним призначенням.
3. Види бібліографічних посібників за особливостями об'єкта обліку.
4. Види бібліографічних посібників за змістом.
5. Види бібліографічних посібників за хронологією.
6. Види бібліографічних посібників за особливостями методів бібліографування.

Базова література: 1, 7, 8, 10, 11, 15

Додаткова література: 20, 29, 34, 36, 38, 39, 43, 45, 55, 59, 60, 71, 81, 88

Семінар 4
Національна бібліографія (2 год.)

1. Видова характеристика національної бібліографії.
2. Принципи національної бібліографії.
3. Книжкова палата України імені Івана Федорова як бібліографічне агентство України.
4. Система видань національної бібліографії України.

Базова література: 3, 5, 6, 10-12, 15

Додаткова література: 20, 25, 26, 38, 39, 42, 51, 53-55, 57, 58, 64, 71

Змістовий модуль II
ІСТОРІЯ БІБЛІОГРАФІЇ

Семінар 5

Сучасний стан та перспективи розвитку зарубіжної бібліографії (2 год.)

1. Актуальні проблеми бібліографії у провідних країнах світу.
2. Розвиток галузевої бібліографії.
3. Показники поточної бібліографії періодичних видань та статей.
4. Веббіографія: перспектива розвитку бібліографії чи утопія? Досвід зарубіжних країн.

Базова література: 6, 12, 13

Додаткова література: 24-26, 29, 32, 48, 50, 51, 54, 55, 57, 58, 66, 75, 81

Семінар 6

Основні етапи розвитку української бібліографії (2 год.)

1. Проблема періодизації історії української бібліографії.
2. Характеристика основних етапів розвитку української бібліографії.
3. Сучасний стан української бібліографії.
4. Діяльність провідних бібліографічних центрів в Україні.
5. Діяльність видатних українських бібліографів.

Базова література: 5, 9, 12, 14, 15

Додаткова література: 20, 22, 27, 33, 37, 41, 43, 51, 53, 78, 88, 89

Семінар 7

Сучасні бібліографічні проекти

провідних міжнародних фахових об'єднань світу (2 год.)

1. Історичний екскурс міжнародного бібліографічного співробітництва.
2. Роль міжнародних професійних організацій у розвитку співробітництва фахівців галузі.
3. IFLA як провідний осередок міжнародного співробітництва у сфері бібліографії.
4. Характеристика основних проектів IFLA, EBLIDA, CERN, CENL, CDNL, LIBER, SIBMAS, IAALD, IAML.

5. Роль ЮНЕСКО у розвитку міжнародного бібліографічного співробітництва.

Базова література: 6, 10, 12, 13

Додаткова література: 20, 24-26, 29, 31, 32, 47, 56, 61, 71, 75, 76, 86

Змістовий модуль III БІБЛІОГРАФОЗНАВСТВО ЯК НАУКА

Семінар 8

Об'єкт, предмет і структура бібліографознавства (2 год.)

1. Бібліографічна діяльність як об'єкт бібліографознавства.
2. Бібліографічне знання як предмет бібліографознавства.
3. Загальне та спеціальне бібліографознавство.
4. Теорія, історія, методика, методологія та організація бібліографії як складові бібліографознавства.
5. Сучасний стан бібліографознавчих досліджень в Україні.
6. Фахова наукова періодика.

Базова література: 7, 8, 10, 11, 15

Додаткова література: 18-21, 28-30, 34, 35, 40, 44, 46, 49, 61, 63, 67, 68, 71, 74, 77, 79, 82, 83, 85, 87, 89

Семінар 9

Бібліографознавчі дослідження та їх методика (2 год.)

1. Методологія бібліографознавства.
2. Характеристика загальнонаукових методів бібліографознавчих досліджень.
3. Характеристика специфічних методів бібліографознавчих досліджень.
4. Характеристика спеціальних методів бібліографознавчих досліджень.
5. Характеристика конкретних методів бібліографознавчих досліджень.

Базова література: 7, 8, 10, 11, 15

Додаткова література: 17, 20, 21, 28, 34, 46, 52, 71, 79, 82-84, 89

Семінар 10

Бібліографознавство в системі суміжних галузей знань (2 год.)

1. Бібліографознавство і бібліотекознавство.
2. Бібліографознавство і наукова інформатика.
3. Бібліографознавство і книгознавство.
4. Бібліографознавство і соціальна інформатика.
5. Внутрішні і зовнішні зв'язки бібліографознавства із суміжними дисциплінами.

Базова література: 7, 8, 10, 11, 15

Додаткова література: 17, 18, 20, 21, 28, 29, 34, 49, 61, 70-74, 79, 83, 84,

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль I ОСНОВИ ТЕОРІЇ БІБЛІОГРАФІЇ (20 год.)

1.1. Розкрити зміст основних етапів історичного розвитку значень терміну «бібліографія» – 4 год.

1.2. Скласти перелік стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи, в яких зроблені спроби стандартизації бібліографічної термінології – 2 год.

1.3. На основі опрацювання наукових та навчальних джерел схематично зобразити функціонально-генетичну та функціонально-логічну структуру бібліографічної інформації – 2 год.

1.4. Навести приклади основних форм, типів та жанрів бібліографічних посібників – 4 год.

1.5. Подати видову характеристику різних бібліографічних посібників (10 назв). Результати представити в таблиці – 4 год.

№ з/п	Автор і назва посібника	Видова характеристика посібника (за різними ознаками)
-------	-------------------------	---

1.6. Розкрити зміст авторських концепцій видової структури бібліографії. Результати представити в таблиці – 4 год.

Автор концепції	Види бібліографії

Змістовий модуль II ІСТОРІЯ БІБЛІОГРАФІЇ (24 год.)

2.1. Скласти зведену хронологічну таблицю історії розвитку зарубіжної і вітчизняної бібліографії – 6 год.

2.2. Скласти перелік найпопулярніших бібліографічних баз даних різних країн світу (до 15 назв). Результати представити в таблиці – 4 год.

Країна	Установа-видавець	Назва бібліографічної бази даних, її коротка характеристика
--------	-------------------	---

2.3. Скласти перелік найвидатніших вітчизняних бібліографічних творів (до 20 найменувань) – 4 год.

2.4. Скласти перелік поточних бібліографічних посібників, які видаються провідними бібліографічними центрами України. Результати представити в таблиці – 6 год.

Установа-видавець	Назва бібліографічного посібника, його коротка характеристика
-------------------	---

2.5. Охарактеризувати участь провідних бібліографічних центрів України у сучасному міжнародному бібліографічному співробітництві – 4 год.

Змістовий модуль III **БІБЛІОГРАФОЗНАВСТВО ЯК НАУКА** **(16 год.)**

3.1. На основі аналізу документного потоку дисертаційних досліджень за останні 10 років зі спеціальності 27.00.03 – Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографія (за базою даних «Автореферати дисертацій», розміщеній на веб-порталі Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського НАН України) дати характеристику сучасного етапу розвитку бібліографознавчих досліджень в Україні – 4 год.

3.2. На основі опрацювання авторефератів дисертацій останніх років зі спеціальності 27.00.03 – Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографія (за базою даних «Автореферати дисертацій», розміщеній на веб-порталі Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського НАН України) охарактеризувати найрозповсюдженіші методи бібліографознавчих досліджень – 4 год.

3.3. Порівняти наукові підходи до визначення традиційних та сучасних принципів бібліографії – 4 год.

3.4. Схематично представити структуру та міжпредметні зв'язки бібліографознавства – 4 год.

Карту самостійної роботи, де визначено форми академічного контролю, успішність (бали) і термін виконання самостійної роботи студентами, подано у вигляді табл. 6.1.

Таблиця 6.1

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль I. ОСНОВИ ТЕОРІЇ БІБЛІОГРАФІЇ			
1.1. Розкрити зміст основних етапів історичного розвитку значень терміну «бібліографія» – 4 год.	Семінарські заняття, модульний контроль, екзамен	5	I-IV
1.2. Скласти перелік стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи, в яких зроблені спроби стандартизації бібліографічної термінології – 2 год.		5	
1.3. На основі опрацювання наукових та навчальних джерел схематично зобразити функціонально-генетичну та функціонально-логічну структуру бібліографічної інформації – 2 год.		5	
1.4. Навести приклади основних форм, типів та жанрів бібліографічних посібників – 4 год.		5	
1.5. Подати видову характеристику різних бібліографічних посібників (10 назв). Результати		5	

представити в таблиці – 4 год. 1.6. Розкрити зміст авторських концепцій видової структури бібліографії. Результати представити в таблиці – 4 год.		5	
Змістовий модуль II. ІСТОРІЯ БІБЛІОГРАФІЇ			
2.1. Скласти зведену хронологічну таблицю історії розвитку зарубіжної і вітчизняної бібліографії – 6 год.	Семінарські заняття, ІНДЗ, модульний контроль, екзамен	5	V-VIII
2.2. Скласти перелік найпопулярніших бібліографічних баз даних різних країн світу (до 15 назв). Результати представити в таблиці – 4 год.		5	
2.3. Скласти перелік найвидатніших вітчизняних бібліографічних творів (до 20 найменувань) – 4 год.		5	
2.4. Скласти перелік поточних бібліографічних посібників, які видаються провідними бібліографічними центрами України – 6 год.		5	
2.5. Охарактеризувати участь провідних бібліографічних центрів України у сучасному міжнародному бібліографічному співробітництві – 4 год.		5	
Змістовий модуль III. БІБЛІОГРАФОЗНАВСТВО ЯК НАУКА			
3.1. На основі аналізу документного потоку дисертаційних досліджень за останні 10 років зі спеціальності 27.00.03 – Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографія (за базою даних «Автореферати дисертацій», розміщеній на веб-порталі Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського НАН України) дати характеристику сучасного етапу розвитку бібліографознавчих досліджень в Україні – 4 год.	Семінарські заняття, модульний контроль, екзамен	5	IX-XI
3.2. На основі опрацювання авторефератів дисертацій останніх років зі спеціальності 27.00.03 – Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографія (за базою даних «Автореферати дисертацій», розміщеній на веб-порталі Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського НАН України) охарактеризувати найрозповсюдженіші методи бібліографознавчих досліджень – 4 год.		5	
3.3. Порівняти наукові підходи до визначення традиційних та сучасних принципів бібліографії – 4 год.		5	
3.4. Схематично представити структуру та міжпредметні зв'язки бібліографознавства – 4 год.		5	
<i>Разом: 60 год.</i>			<i>Разом: 75 балів</i>

VII. ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА

1. Скласти перелік бібліографічних показників, які становлять ядро бібліографічної спадщини обраної країни. Перелік згрупувати у хронологічному порядку. Подати типо-видову характеристику обраних праць.

Критерії оцінювання ІНДЗ

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів
1	Обґрунтування актуальності теми, формулювання мети, завдань, аргументування вибору методів дослідження	2 бали
2	Складання плану, логічність структури	2 бали
3	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень у логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання	8 балів
4	Повнота і глибина розкриття теми	5 балів
5	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, наявність наукової новизни, визначення перспектив дослідження	4 бали
6	Кількість використаних джерел (не менше 8)	3 бали
7	Правильність визначення типо-видових особливостей бібліографічних посібників	4 бали
8	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо є), список використаних джерел)	2 бали
Разом		30 балів

Оцінка з індивідуальної роботи є обов'язковим балом, який враховується при підсумковому оцінюванні досягнень студентів із навчальної дисципліни «Бібліографознавство». Студент може набрати максимальну кількість балів за ІНДЗ – 30 балів.

VIII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Бібліографознавство» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип покрокової звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де

зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 8.1, табл. 8.2.

Таблиця 8.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ з/п	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1	Відвідування лекцій	1	11	11
2	Відвідування семінарських занять	1	10	10
3	Виконання завдання з самостійної роботи (домашнього завдання)	5	15	75
4	Робота на семінарському занятті	10	8	80
5	Модульна контрольна робота	25	3	75
6	ІНДЗ	30	1	30
Максимальна кількість балів 281				

Розрахунок: $281:60=4,7$

Студент набрав: 200 балів

Оцінка: $200:4,7= 43$ (бал за семестр), додається екзамен (max 40 балів)

Методи контролю

Перевірка й оцінювання знань студентів здійснюється методами контролю та самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності (методи усного, письмового, практичного контролю та методи самоконтролю). Об'єктами контролю є систематичність, активність і результативність роботи студента впродовж семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни у межах аудиторних занять, а також виконання завдань для самостійного опрацювання.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять, він має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи.

Оцінювання самостійної роботи й активності на семінарських заняттях здійснюється за такими критеріями:

1) розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;

- 2) ступінь засвоєння фактичного матеріалу, який вивчається;
- 3) ознайомлення з базовою та додатковою рекомендованою літературою;
- 4) уміння поєднати теорію з практикою при розгляді конкретних ситуацій, розв'язанні завдань, винесених для самостійного опрацювання, і завдань, винесених на розгляд в аудиторії;
- 5) логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і під час виступів в аудиторії, уміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

Модульний контроль є результатом вивчення кожного модуля, який містить підсумок усіх форм поточного контролю та виконання модульної контрольної роботи. Тестові завдання для проміжного контролю знань студентів охоплюють теми, які вивчаються в межах окремих модулів. Формат тестових завдань передбачає завдання закритої форми із запропонованими відповідями (альтернативні; на відновлення відповідності частин; на порівняння та протиставлення; на визначення причинної залежності; на відтворення правильної послідовності; з множинними відповідями «правильно – неправильно»).

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється з використанням роздрукованих завдань.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на семінарських заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ вчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

Підсумковий контроль знань передбачений у формі екзамену, проводиться з метою оцінювання результатів навчання після закінчення вивчення дисципліни.

**Порядок переведення
рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS**

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
75–81	C		
69–74	D	задовільно	
60–68	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Загальні критерії оцінювання успішності студентів:

Високий (творчий) рівень компетентності.

A (90–100) = 5 (відмінно) – студент виявляє особливі творчі здібності, демонструє глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих джерелах; уміння аналізувати явища, які вивчаються, у їхньому взаємозв'язку та розвитку, чітко й лаконічно, логічно та послідовно відповідати на поставлені запитання; демонструє вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач; переконливо аргументує відповіді.

Достатній (конструктивно-варіативний) рівень компетентності.

B (82–89) = 4 (добре) – студент демонструє міцні ґрунтовні знання навчального матеріалу; вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці; вільно розв'язує практичні справи та задачі; самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.

C (75–81) = 4 (добре) – студент має міцні знання навчального матеріалу; уміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; у цілому самостійно застосовувати їх на практиці; виправляти допущені помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи на підтвердження своїх думок.

Середній (репродуктивний) рівень компетентності.

D (69–74) = 3 (задовільно) – студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання та розуміння основних положень, але його знання мають загальний характер; має труднощі з наведенням прикладів

при поясненні явищ і закономірностей; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких значна кількість суттєвих.

E (60–68) = 3 (задовільно) – студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні; його знання мають фрагментарний характер, має труднощі з наведенням прикладів при поясненні явищ і закономірностей; допускає суттєві помилки.

Низький (рецептивно-продуктивний) рівень компетентності.

FX (35–59) = 2 (незадовільно з можливістю повторного складання) – студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу; не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований; не вміє застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач; допускає значні помилки.

F (1–34) = 2 (незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни) – студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання та відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів; повністю не знає матеріал, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно.

ІХ. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Основними організаційними формами навчального процесу з дисципліни «Бібліографознавство» є лекції, семінарські та індивідуальні заняття, самостійна робота студентів, заходи з контролю знань студентів.

Для активізації процесу навчання при викладенні змісту дисципліни використовуються різноманітні методи навчання, а саме: методи стимулювання та мотивації навчально-пізнавальної діяльності; методи організації й здійснення навчально-пізнавальної діяльності; методи навчання за джерелом знань (словесні, наочні, практичні).

Зокрема, студенти отримують необхідні з курсу відомості на *проблемних лекціях*, спрямованих на розвиток логічного мислення студентів. Під час таких форм роботи ознайомлення з темою відбувається шляхом акцентування лектором уваги на проблемних питаннях; увага студентів концентрується на матеріалі, що не знайшов відображення в підручниках; розглядаються різні концептуальні підходи до проблеми.

Робота в малих групах дає змогу структурувати семінарські заняття за формою й змістом, створює можливості колективного вирішення проблем, забезпечує формування особистісних якостей і досвіду соціального спілкування.

Семінари-дискусії передбачають обмін думками учасників з приводу проблемних питань; сприяють розвитку критичного мислення студентів, виробленню вміння аргументувати власну думку; вчать оцінювати пропозиції співрозмовників, критично підходити до власних поглядів.

Мозкова атака як метод розв'язання невідкладних завдань полягає в тому, щоб за обмежений час студенти могли запропонувати якомога більше варіантів вирішення проблеми та здійснити відбір найоптимальніших.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій – дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціаліста та передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, складних конфліктних випадків у процесі опанування навчального матеріалу.

Презентації використовують для демонстрації аудиторії результатів роботи малих груп, звітів про виконання самостійної роботи тощо.

Банк візуального супроводження сприяє активізації творчого сприйняття змісту дисципліни за допомогою наочності. Лекції та семінарські заняття забезпечуються відповідними мультимедійними презентаціями; забезпечується доступ студентів до комп'ютерної техніки та Інтернету.

X. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ опорні конспекти лекцій; електронні варіанти підручників, навчальних посібників, стандартів;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ засоби підсумкового контролю (комплект завдань для модульних контрольних робіт, екзаменаційні білети);
- ✓ тести;
- ✓ завдання для ректорського контролю знань студентів.

XI. ЗАВДАННЯ ДО МОДУЛЬНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Змістовий модуль I ОСНОВИ ТЕОРІЇ БІБЛІОГРАФІЇ

1. Базові бібліографічні поняття і категорії.
2. Еволюція уявлень про бібліографію.
3. Сутність бібліографічної інформації, її роль у системі документальних комунікацій.
4. Основні суспільні функції бібліографічної інформації та її внутрішня структура.
5. Документально-бібліографічні потреби як причина виникнення основних суспільних функцій бібліографічної інформації.
6. Властивості бібліографічної інформації.
7. Професійна освіта бібліографів та бібліотекарів, її системність та фундаментальний характер.
8. Форми бібліографічної інформації.
9. Жанри бібліографічних посібників.
10. Види бібліографічних посібників за структурою.
11. Види бібліографічних посібників за суспільним призначенням.
12. Види бібліографічних посібників за особливостями об'єкта обліку.
13. Види бібліографічних посібників за змістом.
14. Види бібліографічних посібників за хронологією.
15. Види бібліографічних посібників за особливостями методів бібліографування.
16. Зовнішні форми бібліографічних посібників.

17. Бібліографічна діяльність Книжкової палати України імені Івана Федорова.
18. Класифікація бібліографії за ознакою її суспільного призначення.
19. Види бібліографії за ознакою змісту документів, що обліковуються.
20. Види бібліографії за територіально-змістовою ознакою.
21. Види бібліографії за особливостями відображених документів.
22. Види бібліографії за часом видання документів, що обліковуються.
23. Види бібліографії за характером бібліографічної інформації.
24. Види бібліографії за функціональною ознакою.
25. Види бібліографії за сферою діяльності.
26. Види бібліографії за жанром.
27. Види бібліографії за соціальним рівнем.
28. Види бібліографії за просторовою ознакою та матеріальною конструкцією.
29. Поняття про комп'ютерну бібліографію, вебліографію.
30. Сучасні концепції теорії бібліографії.

Змістовий модуль II ІСТОРІЯ БІБЛІОГРАФІЇ

1. Зародження бібліографії.
2. Бібліографія у Стародавньому світі.
3. Бібліографія Середньовіччя та періоду раннього гуманізму.
4. Зародження і перші етапи розвитку книготоргової бібліографії.
5. Показчики заборонених книг.
6. Енциклопедична бібліографія періоду Відродження.
7. Перші національні бібліографії.
8. Наукові журнали XVII-XVIII ст. і роль бібліографії в їх становленні і розвитку.
9. Розвиток національної бібліографії у XVII-XVIII ст.
10. Зародження теорії бібліографії.
11. Галузеві та спеціальні бібліографії другої половини XVII-XVIII ст.
12. Розвиток національної бібліографії у XIX ст.
13. Загальна бібліографія періодичних видань та статей.
14. Розвиток галузевої та багатогалузевої бібліографії XIX-XX ст.
15. Діяльність Книжкової палати СРСР.
16. Науково-допоміжна бібліографія в радянський період.
17. Діяльність Всесоюзного інституту наукової і технічної інформації (ВІНТІ) та Інституту наукової інформації з суспільних наук (ІНІОН).
18. Розвиток зарубіжної бібліографії в умовах інформаційного суспільства.
19. Періодизація історії української бібліографії.
20. Бібліографія Київської Русі (IX–XI ст.) та періоду феодальної роздробленості (XII–XIII ст.).
21. Бібліографія України за часів польсько-литовської колонізації (XIV – перша половина XVII ст.).

22. Українська бібліографія другої половини XVII–XVIII ст.
23. Бібліографія України XIX – початку XX ст.
24. Бібліографія України за часів СРСР.
25. Основні напрями розвитку української бібліографії на сучасному етапі.
26. Діяльність провідних бібліографічних центрів в Україні.
27. Видатні українські бібліографи.
28. Характеристика бібліографічних показників, які становлять ядро бібліографічної спадщини України.
29. Передумови виникнення, основні етапи розвитку міжнародного співробітництва у сфері бібліографії.
30. Бібліографічні проекти провідних міжнародних професійних організацій.

Змістовий модуль III

БІБЛІОГРАФОЗНАВСТВО ЯК НАУКА

1. Об'єкт бібліографознавства.
2. Предмет бібліографознавства.
3. Структура бібліографознавства.
4. Аспектний та об'єктний напрями диференціації бібліографознавства.
5. Загальне та спеціальне бібліографознавство.
6. Завдання бібліографознавства.
7. Теорія бібліографії як складова бібліографознавства.
8. Історія бібліографії як складова бібліографознавства.
9. Методика бібліографії як складова бібліографознавства.
10. Методологія бібліографії як складова бібліографознавства.
11. Організація бібліографії як складова бібліографознавства.
12. Виникнення, формування і розвиток бібліографознавства.
13. Характеристика провідних українських бібліографознавчих шкіл.
14. Організація бібліографознавчих досліджень в Україні.
15. Фахова наукова періодика.
16. Провідні бібліографознавчі конференції, наради, семінари.
17. Наукова організація бібліографічної праці.
18. Принципи бібліографії.
19. Методологія бібліографознавства.
20. Загальнонаукові методи бібліографознавчих досліджень: емпіричні і теоретичні.
21. Спеціальні методи бібліографознавчих досліджень.
22. Специфічні методи бібліографознавчих досліджень.
23. Конкретні методи бібліографознавчих досліджень.
24. Бібліографознавство в системі суміжних галузей знань.
25. Внутрішні і зовнішні зв'язки бібліографознавства із суміжними дисциплінами.
26. Поняття про бібліографічну евристику.

27. Розвиток бібліографознавства на сучасному етапі.
28. Співвідношення бібліографічної науки та практики.
29. Інфраструктура бібліографії.
30. Бібліографічне джерелознавство.

XII. ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Термін «бібліографія» та історичний розвиток його значень до початку ХХ століття.
2. Тракткування поняття «бібліографія» у ХХ столітті.
3. Термінологічна праця в галузі бібліографознавства.
4. Теорія бібліографії як складова бібліографознавства.
5. Історія бібліографії як складова бібліографознавства.
6. Методика і методологія бібліографії як складова бібліографознавства.
7. Професійна освіта бібліографів та бібліотекарів. Сучасні вимоги до професії бібліографа.
8. Базові бібліографічні поняття і категорії.
9. Бібліографічна інформація як вихідне поняття загальної теорії бібліографії.
10. Сутність бібліографічної інформації, її роль у системі документальних комунікацій.
11. Сутнісно-функціональна структура бібліографічної інформації.
12. Основні суспільні функції бібліографічної інформації та її внутрішня структура.
13. Властивості бібліографічної інформації.
14. Форми існування бібліографічної інформації.
15. Бібліографічне повідомлення як форма існування бібліографічної інформації.
16. Бібліографічний запис як форма існування бібліографічної інформації.
17. Бібліографічний посібник як форма існування бібліографічної інформації.
18. Поняття про авторитетні/нормативні бібліографічні дані.
19. Загальні поняття та завдання класифікування бібліографічних посібників.
20. Жанри бібліографічних посібників.
21. Видова характеристика бібліографічних посібників за структурою.
22. Видова характеристика бібліографічних посібників за суспільним призначенням.
23. Видова характеристика бібліографічних посібників за особливостями об'єкта обліку.
24. Видова характеристика бібліографічних посібників за змістом.
25. Видова характеристика бібліографічних посібників за хронологією.

26. Видова характеристика бібліографічних посібників за особливостями методів бібліографування.
27. Зовнішні форми бібліографічних посібників.
28. Співвідношення понять «бібліографічне видання» та «бібліографічна публікація».
29. Види бібліографічних публікацій.
30. Класифікація комп'ютерних бібліографічних ресурсів.
31. Класифікація бібліографії за ознакою її суспільного призначення: перший підхід.
32. Класифікація бібліографії за ознакою її суспільного призначення: другий підхід.
33. Види бібліографії за ознакою змісту документів, що обліковуються.
34. Види бібліографії за територіально-змістовою ознакою.
35. Види бібліографії за особливостями відображених документів.
36. Види бібліографії за часом видання документів, що обліковуються.
37. Види бібліографії за характером бібліографічної інформації.
38. Види бібліографії за функціональною ознакою.
39. Види бібліографії за сферою діяльності.
40. Види бібліографії за жанром.
41. Види бібліографії за соціальним рівнем.
42. Види бібліографії за просторовою ознакою.
43. Види бібліографії за матеріальною конструкцією.
44. Поняття про вебліографію.
45. Проблема періодизації історії української бібліографії.
46. Основні напрями розвитку української бібліографії на сучасному етапі.
47. Роль бібліографії в інформаційному суспільстві.
48. Діяльність провідних бібліографічних центрів в Україні.
49. Видатні українські бібліографи.
50. Розвиток бібліографії від її виникнення до кінця XVIII ст.
51. Зародження і перші етапи розвитку книготоргової бібліографії.
52. Зародження і перші етапи розвитку національної бібліографії.
53. Наукові журнали XVII-XVIII ст. і роль бібліографії в їх становленні і розвитку.
54. Розвиток бібліографії від кінця XVIII ст. до сьогодення.
55. Загальна характеристика основних етапів розвитку зарубіжної бібліографії.
56. Державна бібліографія в радянський період.
57. Діяльність Всесоюзного інституту наукової і технічної інформації (ВІНІТІ) та Інституту наукової інформації з суспільних наук (ІНІОН).
58. Роль міжнародних фахових об'єднань у розвитку міжнародного бібліографічного співробітництва.
59. Діяльність Міжнародного бібліографічного інституту.
60. IFLA як провідний осередок міжнародного співробітництва у сфері бібліографії.

61. Глобальні бібліографічні проекти IAML.
62. Роль ЮНЕСКО у розвитку міжнародного бібліографічного співробітництва.
63. Об'єкт і предмет бібліографознавства.
64. Структура бібліографознавства.
65. Загальне та спеціальне бібліографознавство.
66. Організація бібліографознавчих досліджень в Україні.
67. Характеристика провідних українських бібліографознавчих шкіл.
68. Бібліографознавча періодика.
69. Бібліографознавство в системі суміжних галузей знань.
70. Книгознавчо-інформаційна концепція теорії бібліографії А.І. Барсука.
71. Інформаційно-управлінська концепція теорії бібліографії О.А. Гречихіна.
72. Документографічна концепція теорії бібліографії В.А. Фокеєва та А.В. Соколова.
73. Синергетична концепція теорії бібліографії Т.А. Новоженової.
74. Документально-інформаційно-комунікаційна концепція теорії бібліографії О.П. Коршунова.
75. Видова характеристика національної бібліографії.
76. Принципи національної бібліографії.
77. Книжкова палата України імені Івана Федорова як національне бібліографічне агентство України.
78. Система видань національної бібліографії України.
79. Характеристика основних етапів розвитку української бібліографії.
80. Сучасний стан та перспективи розвитку зарубіжної бібліографії.
81. Актуальні проблеми розвитку бібліографії у провідних країнах світу.
82. Розвиток галузевої бібліографії у провідних країнах світу.
83. Міжнародні показники поточної бібліографії періодичних видань та статей.
84. Характеристика загальнонаукових методів бібліографознавчих досліджень.
85. Характеристика специфічних методів бібліографознавчих досліджень.
86. Характеристика спеціальних методів бібліографознавчих досліджень.
87. Характеристика конкретних методів бібліографознавчих досліджень.
88. Характеристика фундаментальних праць з історії бібліографії в Україні та в світі.
89. Сучасний стан та перспективи розвитку поточної національної бібліографії України.
90. Сучасний стан та перспективи розвитку ретроспективної національної бібліографії України.

ХІІІ. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Законодавчі і нормативно-правові документи

1. ДСТУ 2392-94. Інформація та документація. Базові поняття. Терміни та визначення. – Київ : Держстандарт України, 1994. – 53 с.
2. ДСТУ 7448-2013. Інформація та документація. Бібліотечно-інформаційна діяльність. Терміни та визначення понять. – На заміну ГОСТ 7.26-80 ; Чинний з 2014.07.01. – [Б. м., б. р.]. – III, 41 с.
3. Про бібліотеки і бібліотечну справу : Закон України від 27 січ. 1995 р. № 32/95-ВР // Відом. Верхов. Ради України. – 1995. – №7. – Ст. 45; В ред. Закону №16-19 від 01.01.2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/32/95-%D0%B2%D1%80>.
4. Про інформацію : Закон України від 2 жовт. 1992 р. № 2657-ХІІ // Відом. Верхов. Ради України. – 1992. – №48. – Ст. 650; В ред. Закону №317-19 від 21.05.2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.
5. Про обов'язковий примірник документів : Закон України від 9 квіт. 1999 р. № 595-ХІV // Відом. Верхов. Ради України. – 1999. – №22/23. – Ст. 199; В ред. Закону №222-19 від 28.06.2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/595-14>.

Базова

6. Вовченко І.О. Іноземна бібліографія : навч. посіб. / І.О. Вовченко. – Харків, 1992. – 84 с.
7. Гречихин А.А. Общая библиография : учеб. для вузов / А.А. Гречихин. – Москва : МГУП, 2000. – 424 с.
8. Диомидова Г.Н. Библиографоведение: учебник / Г.Н. Диомидова. – Санкт-Петербург : Профессия. – 2002. – 288 с.
9. Корнейчик І.І. Історія української бібліографії: Дожовт. період : (нариси) / І.І. Корнейчик. – Харків : Ред.-вид. від. Кн. палати УРСР, 1971. – 374 с.
10. Коршунов О.П. Библиографоведение. Основы теории и методологии : учеб. для студентов высш. учеб. заведений, обучающихся по спец. 071201 – Библ.-информ. деятельность / О.П. Коршунов, Т.Ф. Лиховид, Т.А. Новоженова ; под ред. О.П. Коршунова. – Москва : ФАИР, 2009. – 336 с.
11. Моргенштерн И.Г. Общее библиографоведение : учеб. пособие / И.Г. Моргенштерн ; Челяб. гос. акад. культуры и искусств ; науч. ред. проф. Г.В. Михеева. – Санкт-Петербург : Профессия, 2005. – 208 с.
12. Прокопенко Л.С. Стан національних бібліографій світу на межі тисячоліть (за матеріалами дослідження Бібліографічної секції ІФЛА) / Л.С. Прокопенко // Вісн. Книжк. палати. – 2003. – №9. – С. 16–21.
13. Симон К.Р. История иностранной библиографии / К.Р. Симон. – 2-е изд., испр. – Москва : ЛКИ, 2010. – 736 с.
14. Українська радянська бібліографія: навч. посіб для студ. ін-тів культури / за ред. Ф.К. Сарани і Д.Д. Тараманова. – Київ : Вища школа, 1980. – 263 с.

15. Швецова-Водка Г.М. Вступ до бібліографознавства : навч. посіб. для студентів напряму 6.020102 «Книгозн., бібліотекознавство і бібліогр.» / Г.М. Швецова-Водка ; Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – 3-тє вид., випр. та допов. – Рівне, 2011. – 231 с.

Додаткова

16. Абдуллаева А.Т. Библиографы как посредники в формировании информационной культуры читателей / А.Т. Абдуллаева // Библиография. – 2013. – №3. – С. 30-34.

17. Астахова Л.В. Библиография как научный феномен : монография / Л.В. Астахова ; Моск. гос. ун-т культуры. – Москва, 1997. – 338 с.

18. Барсук А.И. Библиографоведение в системе книговедческих дисциплин: методолог. очерк / А.И. Барсук. – Москва : Книга, 1975. – 208 с.

19. Библиограф: личность, мастерство, этика: сборник / Челяб. гос. ин-т культуры. – Челябинск, 1995. – 151 с.

20. Бібліографознавство: теорія і практика : зб. наук. пр. / М-во культури і мистецт. України, Нац. парлам. б-ка, Київ. держ. ін.-т культури, редкол. : В.С. Бабич (гол. ред.) та ін. – Київ, 1997. – 156 с.

21. Вохрышева М.Г. Теория библиографии : учеб. пособие / М.Г. Вохрышева. – Самара : Изд-во СГАКИ, 2004. – 368 с.

22. Геращенко М. Проблеми періодизації історії української бібліографії / М. Геращенко // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В.І. Вернадського. – Київ, 2005. – Вип. 14. – С. 547–552.

23. Гречихин А.А. Информационно-управленческая концепция библиографии / А.А. Гречихин // Мир библиогр. – 2006. – №3. – С. 14–21.

24. Грузинова Л.Б. Библиография в зарубежных странах: конспект лекций / Л.Б. Грузинова, Н.Г. Каменская. – Москва : Изд-во МПИ, 1988. – 60 с.

25. Грузинова Л.Б. Иностранная библиография: учеб. пособие / Л.Б. Грузинова. – Москва : Мир книги, 1997. – 164 с.

26. Гудовщикова И.В. Общая иностранная библиография: учеб. для библ. фак. ин-тов культуры и пед. вузов / И.В. Гудовщикова, К.В. Лютова. – М., 1978. – 224 с.

27. Гуменюк М.П. Українські бібліографи ХІХ – початку ХХ століття. Нариси про життя та діяльність / М.П. Гуменюк. – Харків : Ред-вид. від. Книжк. Палати УРСР, 1969. – 181 с.

28. Добко Т.В. Бібліографознавство / Т.В. Добко // ЕСУ / НАН України, НТШ, Координац. бюро Енцикл. Сучас. України НАН України. – Київ, 2003. – Т. 2. – С. 641–644.

29. Дьяконова Е.М. Библиография и библиограф в информационном обществе / Е.М. Дьяконова // Библиография. – 2008. – №3. – С. 97–100.

30. Захарчук Т.В. Современная научная школа в библиографоведении: особенности формирования / Т.В. Захарчук // Науч. и техн. б-ки. – 2013. – №1. – С. 65-72.

31. Кайль К. Міжнародний каталог першоджерел музичних творів / К. Кайль // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В.І. Вернадського. – Київ, 2001. – Вип. 7. – С. 120–126.
32. Клещук С.Е. Международный библиографический институт (1895–1914) / С.Е. Клещук // Техн. б-ки СССР. – 1970. – №8. – С. 12–17.
33. Королевич Н.Ф. Українські бібліографи ХХ ст. : навч. посіб. для ін-тів культури України / Н.Ф. Королевич. – Київ, 1998. – 328 с., іл.
34. Короткий термінологічний словник із бібліографознавства та соціальної інформатики. – Київ : Книжк. палата України, 1998. – 115 с.
35. Коршунов О.П. Библиографическое образование: to be or not to be / О.П. Коршунов // Мир библиогр. – 1998. – № 1. – С. 96–97.
36. Косырева О.А. Старая «новая классификация библиографических пособий» / О.А. Косырева // Библиография. – 1999. – № 1. – С. 120–121.
37. Кошик Н. Внесок М.П. Гуменюка у дослідження історії української бібліографії / Н. Кошик // Зап. Львів. наук. б-ки ім. В. Стефаника. – Львів, 2002. – Вип. 9/10. – С. 57–63.
38. Левин Г.Л. Библиографическая продукция: основные виды / Г.Л. Левин // Библиография. – 2001. – № 3. – С. 128–132.
39. Левин Г.Л. Библиографическое пособие / Г.Л. Левин // Библиография. – 2001. – № 3. – С. 128–132.
40. Леонов В.П. О личности и мастерстве библиографа / В.П. Леонов // Мир библиогр. – 2008. – №1. – С. 2–5.
41. Лиханова І. Історія розвитку української бібліографії до 1798 року (до нової української літератури) / І. Лиханова // Вісн. КНУКіМ. Сер. : Історія, теорія культури. – Київ, 2001. – Вип. 3. – С. 44–55.
42. Лобузін К. Інформаційні технології створення національних бібліографічних ресурсів / К. Лобузін // Бібл. вісн. – 2013. – №6. – С. 9-14.
43. Лутовинова В.І. Теоретико-методологічні засади та історія розвитку української рекомендаційної бібліографії (ХІ–ХХ ст.) / В.І. Лутовинова. – Київ : Книжк. палата України, 2002. – 147 с.
44. Макеева О.В. Научные школы в области библиотековедения, библиографоведения и книговедения: к изучению вопроса / О.В. Макеева // Библиотековедение. – 2014. – № 3. – С. 23-30.
45. Маслова А.Н. Биобиблиография, или Персональная библиография / А.Н. Маслова // Мир библиогр. – 2009. – №3. – С. 2– 10.
46. Моргенштерн И.Г. Библиографическая семиотика / И.Г. Моргенштерн // Библиография. – 2006. – №2. – С. 8–18.
47. Моргенштерн И.Г. Информационный и книжный мир. Библиография : (избр.) / И.Г. Моргенштерн. – Санкт-Петербург : Профессия, 2007. – 440 с.
48. Моргенштерн И.Г. История библиографии: путеводитель по курсу для студ. / И.Г. Моргенштерн, Челяб. гос. акад. культуры. – Челябинск, 2005. – 43 с.
49. Моргенштерн И.Г. Научная организация библиографического труда: учеб. пособие по спец. курсу / И.Г. Моргенштерн. – Челябинск, 1992. – 102 с.
50. Моргенштерн И.Г. Что изучает история библиографии? / И.Г. Моргенштерн // Мир библиогр. – 2007. – №4. – С. 2–5.

51. Національна бібліографія України: стан і тенденції розвитку: матеріали міжвід. наук. конф., м. Київ, 12 – 14 квіт. 1994 р. / Нац. парлам. б-ка України. – Київ, 1995. – 150 с.
52. Новоженова Т.А. Методологические основания общей теории библиографии : монография / Т.А. Новоженова; Краснодар. гос. ун-т культуры и искусств. – Краснодар, 2003. – 307 с.
53. Омельчук В.Ю. Національна бібліографія України: тенденції розвитку, проблеми розробки / В.Ю. Омельчук // Бібл. вісн. – 1995. – №1. – С. 1–13.
54. Пацек Я. Национальная библиография и Интернет / Я. Пацек, М. Крыницка // Библиография. – 2013. – № 4. – С. 117-127.
55. Полеводов В.А. Электронная библиография : терминолог. слов. / В.А. Полеводов // Мир библиогр. – 2004. – №5. – С. 49-53 ; 2005. – №4. – С. 79–84 ; 2006. – №5. – С. 67–71 ; 2007. – №1. – С. 45–57 ; №2. – С. 62–75 ; №3. – С. 35–40 ; №4. – С. 57–63 ; №5. – С. 69–76 ; 2008. – №1. – С. 61–66 ; №3. – С. 36–38 ; №4. – С. 67–71 ; №5. – С. 59–70 ; 2009. – №2. – С. 65–71 ; №5. – С. 39–49.
56. Прокопенко Л.С. Глобальні бібліографічні проекти Міжнародної асоціації музичних бібліотек, архівів та документальних центрів (ІАМЛ) / Л.С. Прокопенко // Освіта і наука в Україні: матеріали Всеукр. наук. конф., м. Дніпропетровськ, 21-22 черв. 2013 р. – Дніпропетровськ, 2013. – С. 175–177.
57. Прокопенко Л.С. Національна бібліографія Нідерландів / Л.С. Прокопенко // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2008. – №1. – С. 69–73.
58. Прокопенко Л.С. Чеська національна бібліографія / Л.С. Прокопенко // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2007. – №4. – С. 49–58.
59. Протопопова Е.Э. Вебиблиография и метавебиблиография / Е.Э. Протопопова // Библиография и книговедение. – 2015. – № 2. – С. 29-42.
60. Протопопова Е.Э. Рекомендательная библиография в веб-среде / Е.Э. Протопопова // Современная библиотека. – 2015. – № 1. – С. 30-34.
61. Савина И.А. Библиографический язык в современном обществе / И.А. Савина // Библиография. – 2008. – №2. – С. 24–27.
62. Сафиуллина З.А. Концепт социальной памяти в библиографоведении / З.А. Сафиуллина // Библиография и книговедение. – 2015. – № 2. – С. 31-39.
63. Семенюк С. Професійні якості бібліографа та їх вплив на процеси переробки інформації в бібліотеці / С. Семенюк // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В.І. Вернадського. – Київ, 2001. – Вип. 6. – С. 463–470
64. Сенченко М. Книжкова палата України: історія і сьогодення / М. Сенченко. – 2-ге вид., випр. і доп. – Київ, 2004. – 164 с.
65. Сляднева Н.А. Библиография в системе Универсума человеческой деятельности: Опыт системно-деятельностного анализа / Н.А. Сляднева. – Москва, 1993. – 226 с.
66. Соколов А.В. Библиография как гуманистическая инфраструктура информационного общества / А.В. Соколов, Т.Ф. Берестова // Библиография. – 2014. – №1. – С. 58-66 ; № 2. – С. 37-53 ; № 3. – С. 72-88.

67. Соколов А.В. Законы, закономерности и заповеди библиографоведения / А.В. Соколов // Мир библиогр. – 2009. – №1. – С. 2–19.
68. Соколов А.В. Интеллигентность в мире библиографии / А.В. Соколов // Мир библиогр. – 2006. – №2. – С. 8–11.
69. Соколов А.В. Теория библиографии в лабиринте концепций / А.В. Соколов // Мир библиогр. – 2009. – №3. – С. 19–25 ; №4. – С. 9–20.
70. Соколов А.В. Три уровня связей / А.В. Соколов // Мир библиогр. – 2011. – №1. – С. 2–4.
71. Справочник библиографа / науч. ред. А.Н. Ванеев, В.А. Минкина. – 3-е изд., доп. – Санкт-Петербург : Профессия, 2005. – 528 с.
72. Столяров Ю.Н. Связь и противоречия трех дисциплин / Ю.Н. Столяров // Мир библиогр. – 2008. – №2. – С. 2–5.
73. Столяров Ю.Н. Содружество независимых дисциплин, или Область пересечения / Ю.Н. Столяров // Мир библиогр. – 2008. – №3. – С. 2–8.
74. Сугак Д.Б. Исчезающая профессия? / Д.Б. Сугак // Мир библиогр. – 2010. – №6. – С. 9–12.
75. Тенденции развития мировой библиографии – международной и национальной / СПб. гос. акад. культуры; науч. ред. И.Л. Полотовская. – Санкт-Петербург, 1995. – 124 с.
76. Теплицкая А.В. Мировой библиографический учёт: состояние и перспективы / А.В. Теплицкая // Библиография. – 2007. – №4. – С. 129–132.
77. Тодорова Є.М. Бібліографічна евристика як наукова та навчальна дисципліна в системі спеціальної підготовки фахівців документно-інформаційної сфери / Є.М. Тодорова // Вісн. ХДАК. – 2013. – Вип. 40. – С. 171–180.
78. Тодорова Є.М. Історія української бібліографії як наукова та навчальна дисципліна / Є.М. Тодорова // Вісн. ХДАК. – 2010. – Вип. 30. – С. 112–121.
79. Тодорова Є.М. Методологічно-концептуальні засади сучасного бібліографознавства (частина 1) / Є.М. Тодорова // Вісн. ХДАК. – 2014. – Вип. 43. – С. 136–144.
80. Тодорова Є.М. Харківська бібліографознавча школа: внесок у розвиток українського бібліографознавства / Є.М. Тодорова // Вісн. ХДАК. – 2011. – Вип. 34. – С. 123–130.
81. Трачук Л.Ф. Особенности вебблиографических пособий: теоретический аспект / Л.Ф. Трачук // Науч. и техн. б-ки. – 2012. – №4. – С. 12–18.
82. Фокеев В.А. Библиография: теоретико-методологические основания : учеб. пособие / В.А. Фокеев. – Санкт-Петербург : Профессия, 2006. – 352 с.
83. Фокеев В.А. Библиографоведение: определение, задачи, объект, предметная область, структура / В.А. Фокеев // Мир библиогр. – 2002. – №6. – С. 7–9.
84. Фокеев В.А. Методологические исследования / В.А. Фокеев // Мир библиогр. – 2008. – №2. – С. 6–11.
85. Фокеев В.А. Функциональная структура науки / В.А. Фокеев // Мир библиогр. – 2006. – №5. – С. 10–15.

86. Хомякова И.Г. Первые международные библиографические организации и учреждения / И.Г. Хомякова // Библиография. – 2010. – №1. – С. 135–142.

87. Швецова-Водка Г.М. Бібліографічна підготовка фахівців спеціальності «Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія» / Г.М. Швецова-Водка // Вісн. ХДАК. – 2013. – Вип. 40. – С. 70-75.

88. Швецова-Водка Г.М. Бібліографічні ресурси України: загальна характеристика : навч. посіб. / Г.М. Швецова-Водка ; Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне : РДГУ, 2000. – 205 с

89. Швецова-Водка Г.М. Теорія, історія, організація та методика бібліографії : вибр. пр. / Г.М. Швецова-Водка ; Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне : Дятлик М. С., 2011. – 495 с.

Інформаційні ресурси

№ з/п	Адреса веб-сайту	Назва веб-сайту
1	http://www.ukrbook.net	Книжкова палата України імені Івана Федорова
2	http://www.nbuv.gov.ua/node/1087	Інформаційний ресурс «Наукова періодика України»
3	http://www.irbis-nbuv.gov.ua/info_lib.html	«Віртуальна бібліографічна довідка» - Служба комплексного інформаційно-бібліографічного обслуговування Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського НАН України
4	http://bibliotekari-rf.livejournal.com	«Библиотечное дело и библиография»: Библиотечно-библиографический клуб ЖЖ (ББК)»
5	http://ask.fm/luklkievua	«Головний бібліограф@luklkievua» Сторінка головного бібліографа Публічної бібліотеки імені Лесі Українки
6	http://profy.nplu.org/file/b-uk-1.doc ; http://profy.nplu.org/file/b-uk-2.doc	Українські бібліографи. Біографічні відомості. Професійна діяльність. Бібліографія
7	http://profy.nplu.org/file/b-01-05.doc	Бібліографознавство України (2001–2005): науково-допоміжний бібліографічний показчик
8	http://profy.nplu.org/file/b-06-10.pdf	Бібліографознавство України (2006–2010): науково-допоміжний бібліографічний показчик
9	http://www.ifla.org	IFLA (Міжнародна федерація бібліотечних асоціацій та установ ІФЛА)
10	http://www.ula.org.ua	Українська бібліотечна асоціація (УБА)

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПІДГОТОВКИ СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ

Семінар як одна з форм навчальних аудиторних занять, спрямований на поглиблене вивчення програмного матеріалу та контроль рівня його засвоєння шляхом безпосередньої співпраці навчальної групи та викладача в процесі обговорення навчального матеріалу.

Систематична підготовка до семінару з дисципліни привчає до самостійної роботи з матеріалом, науковою, навчальною, навчально-методичною літературою, періодичними та довідковими виданнями, інформаційними ресурсами мережі Інтернет. Для виступу на семінарському занятті студенти готують усні відповіді на поставлені запитання. Під час занять створюються умови для перевірки та виявлення інтелектуального рівня студентів, формування вміння публічно виступати, логічно висловлюватись, колективно обговорювати гострі проблеми, обстоювати власну точку зору, полемізувати й аргументувати власну позицію.

Для ґрунтовного засвоєння джерел необхідно вдумливо конспектувати, вдаючись до різних форм запису: витягів, тез, цитат тощо. Доцільно підготувати власні спостереження та висновки, обґрунтувавши їх теоретичними положеннями та рекомендаціями.

Семінарські заняття не лише базуються на матеріалі, який міститься в лекційному курсі, але й підсумовують результати самостійної роботи з рекомендованою літературою.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Самостійна робота студентів – один з основних засобів оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від аудиторних навчальних занять. Упровадження в практику навчальної програми різноманітних форм самостійної роботи активно сприяє модернізації навчального процесу шляхом подолання протиріч між трансляцією знань і їх засвоєнням у взаємозв'язку теорії та практики.

Головною метою самостійної роботи є закріплення, розширення та поглиблення набутих у процесі аудиторної роботи знань, умінь і навичок, а також самостійне вивчення та засвоєння нового матеріалу під керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі.

Питання, що виникають у студентів стосовно виконання запланованих завдань, вирішуються на консультаціях, які проводять згідно з графіками, затвердженими кафедрою.

Самостійна робота студентів передбачена до кожної теми курсу, зміст якої полягає в таких положеннях:

- самостійне вивчення теоретичних, історичних і науково-практичних тем;
- самостійна робота з джерелами та літературою з метою кращого засвоєння програмного матеріалу після відвідування лекцій;
- підготовка наукових повідомлень, інформаційних довідок;

– підготовка вибіркового дослідного завдання на базі критичного огляду наукових публікацій, розроблення пропозицій щодо вирішення актуальних проблем або прогнозів за обраною тематикою;

– презентація та захист результатів виконання вибіркового дослідницького завдання на семінарському занятті.

Одним із видів самостійної роботи є опрацювання лекційного матеріалу, визначення головного в змісті лекції, засвоєння її основних моментів. При цьому не слід дослівно записувати за лектором, а своїми словами фіксувати найсуттєвіше: тему, її основні питання та положення. На сторінках конспекту варто залишати широкі поля для додаткових поміток під час самостійної роботи над літературою.

Для систематизації отриманих знань з дисципліни до кожної наступної теми слід ретельно готуватись: систематично опрацьовувати матеріал попередньої лекції, рекомендовану літературу, повторювати пройдений матеріал, на який лектор посилається при викладанні нового. Якщо з певних причин лекція пропущена, її необхідно законспектувати й опрацювати самостійно, незрозумілі питання з'ясувати на консультації.

Основні види самостійної роботи студентів з дисципліни: вивчення лекційного матеріалу, опрацювання рекомендованої літератури, самоконтроль рівня засвоєння програмного матеріалу, написання рефератів.